MÖRSETEKENS

WIJKMAGAZINE VOOR DE HELE MORS jaargang 3 nr. 1 maart 2016

Colofon

Initiatiefgroep wijkmagazine
Dick Wouters (voorzitter)
Tony van der Haar (opbouwwerker Libertas)
Secretaris (vacant)
Penningmeester (vacant)
Redactie:
Hilde van Dijk (opmaak)
Ineke Kester (eindredactie)
Lia van der Laan
Gerard J. Telkamp (eindredactie)
Evert-Jan Westervelt
Dick Wouters (foto's)

Druk: Drukkerij De Bink, Leiden

Morsetekens verschijnt voor het gehele Morsdistrict ten westen van de spoorlijn in een oplage van 4200 exemplaren met een frequentie van 4x per jaar

Correspondentie:
Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Buurtcentrum Morschwijck
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
www.morsetekens.nl
info@morsetekens.nl

Sluitingsdatum insturen kopij
16 mei 2016

Verschijningsdatum volgend nummer:
circa midden juni 2016

Morsetekens digitaal:
Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website:
www.morsetekens.nl

HEDEN, VERLEDEN EN TOEKOMST

Het voorwoord voor deze eerste aflevering van de derde jaargang van Morsetekens wordt ietsje langer dan normaal. Zet u schrap. We hebben ook veel te vertellen en te vragen.

Allereerst is dit het vierde en laatste nummer dat we kunnen publiceren dankzij een belangrijke bijdrage van de Winkeliersvereniging Diamantplein. We bedanken onze winkeliers hierbij voor hun steun. Zonder deze financiering hadden de lezers dit blad al een tijdje niet meer in de bus gekregen!

Diamantplein
Winkelplezier in al zijn facetten

Maar na een plus volgt een min. Het einde van bovenstaande steun betekent ook meteen dat we de bodem van ons schatkistje weer eens in zicht hebben. We hebben nog maar geld voor een half juninummer en niets voor de rest van het jaar. Nu hebben we goede hoop dat we alleen voor dit kalenderjaar nog één keer uit een gemeentelijk fonds kunnen putten. Daarna is het echt op.

Tenzij er zich heel nieuwe mogelijkheden voordoen. Een spontane sponsor? Of misschien wel een koppeling aan een nieuwe wijkvereniging? Elders is de stad bestaan al langer wijkverenigingen of zijn ze kort geleden opgericht. Het Morspanel is een initiatief in deze richting. Zie het artikel over het Morspanel elders in dit nummer.

De toekomst van ons blad, wijkmagazine, sommigen zeggen buurtkrant, is dus niet honderd procent gegarandeerd. Maar de redactie wil door. Ze hoort voldoende positieve geluiden, bijvoorbeeld bij het rondbrengen door de vrijwillige bezorgers en op andere manieren. We kunnen elke keer weer een gevarieerde inhoud bieden. Maar hoe we doorgaan is niet alleen een kwestie van centen. Het gaat ook om de wensen van lezers. Gaan we bijvoorbeeld door met vier huis aan huis bezorgde papieren nummers per jaar? Of gaan we over op digitale verspreiding? Of alleen een website? Of FaceBook-achtige berichtgeving via sociale media? Of een combinatie?

Graag horen we van de lezers!

(vervolg op pagina 2)

We willen graag ideeën en reacties krijgen over de inhoud in het algemeen en over de diverse onderwerpen in het bijzonder. Wie wil bijvoorbeeld reageren op het stuk over de graffiti in de fiets- en voetgangerstunnels? Of op het verslag van de klankbordgroep voor het project de Leidse Ringweg Noord. En houdt u de ontwikkelingen met het Morspark bij? Ondanks onze wat onzekere toekomst kunnen we nog steeds meedenkers maar vooral mee-doeners gebruiken om die inhoud vorm te geven en de organisatie van het blad te helpen. Bijvoorbeeld mensen die verslag willen doen van wat er in de wijk gebeurt, mensen die dingen willen uitzoeken en daarover willen schrijven, vrijwilligers voor advertentie- en sponsorwerving, die willen helpen met de vormgeving of die thuis zijn in sociale media en dergelijke.

De inhoud van dit nummer gaat over heden, verleden en toekomst. Het heden, dat zijn bijvoorbeeld allerlei activiteiten in het buurthuis, een verhaal over een interessante winkel op het Diamantplein en het Project Morspark. Wat betreft het verleden bieden we verhalen over de eerste vijf jaar van buurthuis Morschwijck en over de buurtwinkels van de Lage Mors in de jaren vijftig. En over de toekomst gaan onder andere bijdragen over het onderdeel Plesmanlaan van de Leidse Ring Noord en niet te vergeten de oproep mee te doen aan de plannen van de werkgroepen van het Morspanel.

Kortom, *lees ons blad* !
en reageer via **info@morsetekens.nl** of bij Tony van der Haar, tel. 06 21284806
Ineke Kester en Gerard J. Telkamp,
eindredactie Morsetekens

Morspanel: praters of doeners?

Chrissie van der Meijden, onze wijkregisseur, en Tony van der Haar, onze opbouwwerker van Libertas, vroegen zich een paar maanden geleden af of er in de wijk behoefte zou zijn aan een contactgroep van en voor bewoners.

Een oproep in Morsetekens (september vorig jaar) en aanboren van eigen netwerken leidden tot een groep van 12 bewoners uit verschillende delen van de wijk.
Deze groep met de naam 'Morspanel' is sinds november vorig jaar drie keer bij elkaar geweest. Uit de lange lijst met zaken die we goed vinden in onze wijk of die we zouden willen verbeteren of veranderen, is een eerste keuze gemaakt van vier onderwerpen.

Bij de bepaling van deze keuze is gelet op een aantal factoren. Haalbaarheid is er eentje van: je wilt als groep wel een paar succesjes behalen, anders gaat het plezier er al gauw af. Een andere bepalende factor is de inschatting dat een onderwerp meer bewoners in de wijk aanspreekt: we doen dit niet alleen voor onze eigen lol maar ook om medebewoners aan het meedenken te krijgen!

Onze vier "proefprojecten" zijn
1) Communicatie tussen bewoners en vanuit bewoners naar de gemeente,
2) Winkelcentrum Diamantplein,
3) Verkeersveiligheid,
4) College Tour.

Bij Communicatie is bijvoorbeeld de vraag of er behoefte bestaat aan een nieuw netwerk voor de wijk (facebook?) naast of in plaats van het huidige Morsetekens. En hoe men op een snelle manier met andere bewoners in contact kan komen als je bijvoorbeeld een leesclub wilt oprichten of op zoek bent naar een lieve oppas voor je kinderen.

Het winkelcentrum Diamantplein is hard toe aan een opknapbeurt. Straks is de Stevensbloem spiksplinternieuw en zitten wij tegen nog meer leegstaande winkels aan te kijken. Wat vinden de winkeliers daar zelf eigenlijk van en kunnen we samenwerken om eigenaar en gemeente in beweging te krijgen? En wat zouden winkeliers nog meer voor en met de wijk kunnen doen en zo kunnen bijdragen aan een levendige woonomgeving?
(vervolg op pagina 4)

Hoe kijken we aan tegen knelpunten op het gebied van Verkeersveiligheid? Zijn we tevreden over de ligging van de zebra bij het winkelcentrum? En het fietspad tussen Diamantlaan en Robijnstraat? En helpen de 30 kilometer zones om onszelf en andere weggebruikers rustiger te laten rijden?

Het vierde onderwerp is niet door bewoners bedacht: de College Tour. Burgemeester en wethouders gaan alle wijken bezoeken en wij zijn tegen de zomer aan de beurt. Dat is een mooie kans om onze wensen voor verbeteringen in de wijk duidelijk over te brengen. Dus: niet door ons bedacht, maar wel door ons omarmd.

Met deze onderwerpen is dit jaar wel gevuld. Meer en andere onderwerpen zijn zeker denkbaar maar dan moet het Morspanel wel meer deelnemers krijgen. We willen namelijk niet meer oppakken dan we met het huidige aantal deelnemers kunnen uitvoeren. We zijn namelijk liever doeners dan praters en we hebben het allemaal 'druk, druk, druk', dus weinig tijd.

Komt u erbij? Als u mee wilt werken aan de invulling en uitvoering van één van de vier 'proefprojecten' of actief een ander onderwerp aan wilt pakken, mail dan naar wijkregie@leiden.nl of bel met Tony van der Haar: 06 - 21284806

We kijken naar u uit:
het Morspanel
Gerard Telkamp, Alex van Loon, Koen Wessels, Anton Dronkers, Koen Zeilstra, Danielle de Zwart, Sobiha Sambou, Mustafa Kus, Sari de Bruin, Alida van Vulpen, Wouter Roorda, Bea Hoogheid

graffiti - artiesten, zie hiernaast

Ontmoeting met graffiti - artiesten

Al een paar maanden wordt de tunnel voor fietsers en voetgangers bij het Diamantplein onder de Lelylaan opgesierd met opgespoten tekeningen: graffiti. De gemeente heeft in het kader van haar "graffiti-gedoogbeleid" deze Damlaantunnel en ook de Pesthuistunnel onder de Plesmanlaan aangewezen als plaats waar graffitiartiesten hun kunsten legaal kunnen vertonen. Het zijn op die manier "gedoogzones" geworden. Opeens stonden er borden bij de tunnels met de "spelregels" en spatten de bonte kleuren je tegemoet als je nietsvermoedend de tunnel inreed. De geluiden in de wijk die de redactie van Morsetekens opving, zijn gemengd. Sommige buurtbewoners vinden het geweldig, een aanwinst voor een saaie plek. Iemand vertelde trots dat zijn kleinkind meegeholpen had. Anderen kunnen er niet aan wennen of vinden het vreselijk. Zo ging er al een brief met dertig handtekeningen van bewoners van de Damlaan en omgeving naar de gemeente om te protesteren.

Op zondag 14 februari trof ik drie artiesten aan:

Marc, Danique en Erwin. Tijd voor een praatje. Ze zijn deze morgen druk in de weer met tags. Dat betekent dat ze hun handtekening schilderen of spuiten op de muur van de tunnel. Tags kunnen namen zijn: Marcs tag is bijvoorbeeld "rece". Danique leeft zich uit op een prachtig draakje. En ten slotte, het is Valentijnsdag, spuit Erwin de naam van zijn vriendin in mooie roze tinten op de muur.

Creativiteit wordt geuit door telkens een andere vorm, compositie of kleuren te kiezen. Zo herkennen graffiti-artiesten elkaar ook aan hun werkwijze. Tekeningen van elkaar laten ze trouwens een tijdje staan.

Op een gegeven moment gaat een ander wel weer over de schilderingen heen. Zo is Danique, voor wie tekenen een dagelijkse bezigheid van twee uur op school is, nu al voor de derde keer in deze tunnel aan het werk. Zijn eerdere werk werd overgespoten. Dat vond hij eerst niet leuk, maar hij heeft nu weer de kans iets nieuws op de muur te zetten. De graffiti-kunstenaars beseffen wel dat niet iedereen de graffiti op prijs stelt. Maar zelf denken ze er anders over en ze proberen met zijn drieën de muur een mooie eenheid te geven met een gelijke, zwarte achtergrond. Ze weten dat hun werk per definitie tijdelijk is en dat over enige tijd hun tags weer verdwenen zijn achter die van anderen. Wat vinden lezers van de Morsetekens van de graffiti-kunst in de Pesthuis- en Damlaantunnels? Laat het ons weten. Wij krijgen graag een beeld van wat de wijk ervan vindt. Een samenvatting van de reacties komt in het volgend nummer.

Ineke Kester

Holland Stoffenhuis betrekt nieuwe winkel

Het is tegenwoordig weer "in" om zelf kleding te maken. Naaien en breien zijn niet stoffig meer, ook jonge mensen vinden het leuk om hun eigen kleding zelf te maken. Dan heb je iets unieks.
De oude winkel van de dames Mol & De Groot aan de Lange Mare hield twee jaar geleden op te bestaan. In het centrum van Leiden vind je geen winkel meer met garen en band. Maar in de Mors wel! Het Holland Stoffenhuis van Wim Schut is half januari verhuisd naar de ruimte van de voormalige winkel van Oudshoorn, vanuit de ernaast gelegen ruimte aan het Diamantplein.

Op een zonnige middag in januari ben ik in de nieuwe, kleurige winkel. Doel is om eigenaar Wim Schut te interviewen, en hij is er ook wel, maar hij heeft het druk! Er komen meer klanten sinds de winkel verplaatst is naar deze grotere en lichtere ruimte.

Er is een rijke sortering aan stoffen, wol en garens. Warme winterstoffen, vrolijke katoentjes voor de lente of de zomer, badstof, verder wol en katoen om te breien, garens om te borduren, en alle mogelijke fournituren, zoals knopen en ritssluitingen.

Vier jaar geleden begon Wim Schut in het naastgelegen pand aan het Diamantplein. Daarvóór stond hij op de markt, en dat doet hij nog, alleen nog op zaterdag. Verder heeft hij nog een winkel in Katwijk, aan de Haven. En een webshop: www.hollandstoffenhuis.nl. Klanten komen overal vandaan, niet alleen uit de wijk, maar uit heel Leiden en ver daarbuiten. Uit Den Haag zelfs. Wim woont zelf in Hoofddorp, maar er is een connectie met de Mors: zijn moeder is een Leidse, geboren in de Mors.

Wim Schut heeft nog meer ideeën voor zijn winkel. De ruimte die nu leeg is gekomen zou misschien in de toekomst een brei- of naaicafé kunnen worden. Maar daarover moeten nog gesprekken gevoerd worden voor het zover is.

tekst en foto's : Hilde van Dijk

Morspark is begonnen

In het septembernummer 2015 van Morsetekens is bekend gemaakt dat de gemeente budget beschikbaar heeft gesteld voor de herinrichting van het 'Morspark' en dat er een projectleider zou worden gezocht. Als kersverse projectleider stel ik me graag aan u voor. Mijn naam is Anton den Engelse en met de ervaringen uit vorige banen (groen, bewonersinitiatieven en gemeenten) hoop ik met u samen dit jaar de plannen voor het Morspark te ontwikkelen en uit te voeren.

Om even het geheugen op te frissen: Morspark is een onderdeel van het Morslint (zie www.morslint.wordpress.com). Het park ligt tussen Topaaslaan, Saffierstraat en Opaalstraat in en wordt eigenlijk niet zo heel veel door bewoners gebruikt. Eén van de redenen daarvoor is dat het als een onaantrekkelijk, dichtgegroeid gebied wordt ervaren.

In een aantal bewonersavonden zijn de wensen van omwonenden verzameld met als doel een mooi opgeknapt groen gebied, waar gespeeld, gesport en geluierd kan worden.
De eerste bewonersavond op 18 januari van dit jaar was meteen al een succes: bewoners gaven duidelijk aan wat ze vonden van het eerste schetsontwerp; dat varieerde van "goed zo" tot "zo zeker niet". Met deze inbreng hebben architect en gemeente een voorlopig ontwerp gemaakt dat op maandag 14 maart in het Buurtcentrum Morschwijck is gepresenteerd.

Op **maandagavond 23 mei** kunnen belangstellende wijkbewoners in Buurtcentrum Morschwijck het definitieve ontwerp komen bekijken. Dit is het ontwerp waarin de opmerkingen van wijkbewoners en betrokkenen zijn verwerkt of waarbij is aangeven waarom er door de ontwerpers andere keuzen zijn gemaakt. Op de informatieavond kunnen we dan nog de laatste puntjes op de i zetten.

Er gebeurt echter méér dan vergaderen en ontwerpen maken. Begin maart zijn de eerste plantbedden aangelegd voor de buurttuintjes tussen het Buurtcentrum en Rosa Manus in. Er zijn al bewoners in de wijk die thuis met een plantenkasje in de weer zijn om uitgedeelde zaadjes op te kweken. Wilt u ook wat zaadjes en instructies krijgen om alvast plantjes binnen op te kweken of u opgeven als tuinvrijwilliger, dan kunt u terecht bij Marja Hanemaaijer. Zij is elke dinsdag van 13.30 tot 16.30 uur aanwezig in de Wijkplaats, Topaaslaan 23 (vlakbij de buurttuin en naast Morschwijck).

Het uitdunnen van het park heeft vertraging opgelopen omdat de kapvergunning nog niet rond is. Dat is jammer, maar geluk bij een ongeluk is dat als er komend najaar / winter gekapt wordt, de nieuwe aanplant er meteen achteraan in de grond kan worden gezet.
Goed nieuws is dat tegelijk met de aanpak van het Morspark ook werk wordt gemaakt van het opknappen van de speelplek aan het Maansteenpad. Op die manier ontstaat straks één aaneensluitend gebied, dat voldoet aan wensen van omwonenden en andere gebruikers op het gebied van groen, bewegen, sport en spel.

Voor vragen en opmerkingen kunt u mailen naar a.den.engelse@leiden.nl

Ik kijk uit naar uw reacties, met vriendelijke groet,
Anton den Engelse, projectleider Morspark

Leidse ring Noord en de plannen voor de Plesmanlaan

De gemeenten Leiden en Leiderdorp werken aan plannen voor de Leidse Ring Noord. Deze weg moet zorgen voor een betere doorstroming van doorgaand verkeer op de Plesmanlaan (Lage Mors), Schipholweg, Willem de Zwijgerlaan en de Oude Spoorbaan (Leiderdorp). Vorig jaar is het conceptplan voor de Leidse Ring gepresenteerd en heeft de gemeente de mening van bewoners gepeild, o.a. via klankbordgroepen waarin omwonenden uit alle wijken en buurten langs het tracé vertegenwoordigd zijn. Ik ben een van de leden van de klankbordgroep voor het tracédeel Plesmanlaan. De adviezen en het commentaar van de klankbordgroep zijn door de projectgroep, onder leiding van de medewerker van de gemeente Harry Devilee, doorgegeven aan de stuurgroep. Voor de Plesmanlaan staan onder andere de volgende verkeers- en inpassingsmaatregelen in het plan:

1 Aanleg van een ongelijkvloerse kruising Darwinweg/ Vondellaan en het verdwijnen van de fietstunnel.

De gemeente stelt voor een ongelijkvloerse aansluiting te maken bij de Darwinlaan en de Vondellaan, zeg maar een klein broertje of zusje van de kruising die nu bij het Bio Science Park wordt aangelegd.

Uit de hierbij afgedrukte afbeelding blijkt dat de huidige fiets- en voetgangerstunnel (de Pesthuistunnel) verdwijnt. In plaats daarvan zal fietsverkeer bovenlangs moeten kruisen met autoverkeer. Er zullen wel verkeerslichten komen, maar er is dan geen onbelemmerde fietsroute meer vanuit de wijk naar het station. De klankbordgroep is erg ongelukkig met het verdwijnen van de fietstunnel. De goede fietsroute wordt aangetast; in het bijzonder voor kinderen is de kruising bovenlangs ook onveiliger.

De klankbordgroep heeft gevraagd of het mogelijk is om een ovale rotonde aan te leggen in plaats van de nu voorgestelde kruising bovenlangs; dat is veiliger voor fietsers, omdat die dan met voorrang mogen oversteken. De projectgroep heeft de stuurgroep verzocht deze rotonde-optie op het dak van de ongelijkvloerse kruising nader te onderzoeken. In een volgende projectfase kan ook gekeken worden naar een groene inrichting van het tunneldak.

Bijkomend voordeel van een ovale rotonde is dat het “olifantenpaadje” (de onofficiële route die vanzelf ontstaat wanneer er maar genoeg mensen door de berm lopen) van de bushaltes naar de Muiderkring en naar Naturalis in de rotonde kan worden opgenomen.

2 Maximumsnelheid Plesmanlaan blijft 50 km/u.

Het kan zijn dat er iets meer geluidoverlast ontstaat in het deel Verbeekstraat-Vondellaan, maar de normen zullen niet worden overschreden. Plaatsing van een geluidscherm langs het fietspad reduceert de geluidoverlast alleen voor de laagste

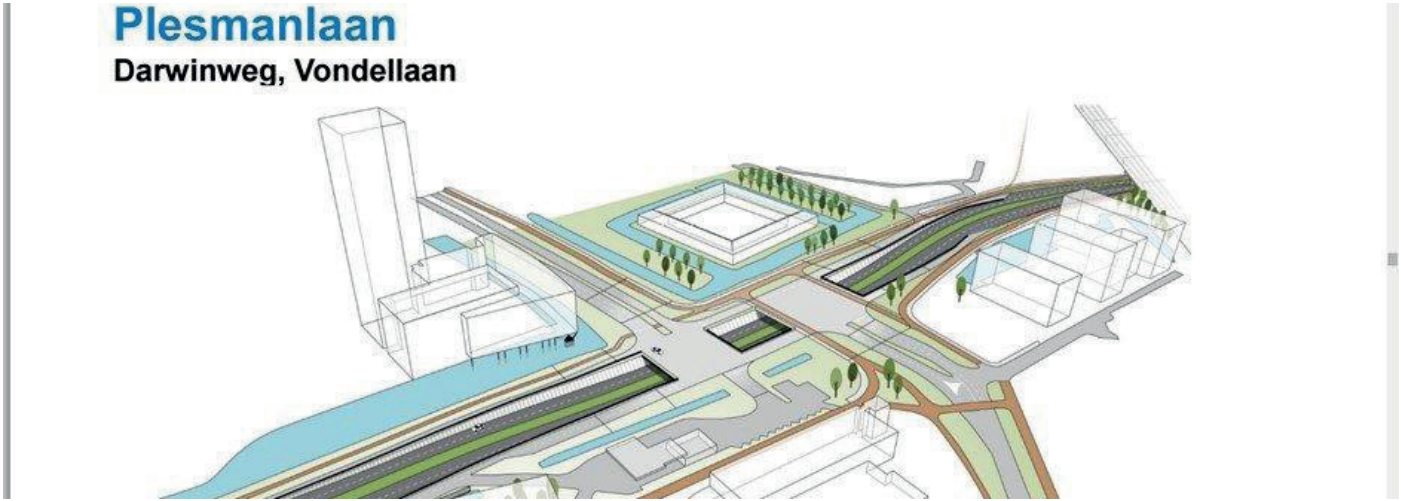

etages van de flats en zo'n scherm zorgt mogelijk voor sociale onveiligheid op het fietspad. Na de inbreng van de klankbordgroep te hebben gehoord adviseerde de projectgroep het volgende: Langs de Plesmanlaan géén geluidvoorziening aanbrengen. Wel waar mogelijk de groenstructuur versterken en een budgetreservering voor groenvoorzieningen in de projectbegroting opnemen.

Vorig jaar augustus ging de gemeente ervan uit dat de weg vanaf 2020-2021 zou worden gerealiseerd. Het "kaderbesluit" voor de Leidse Ring Noord had eind 2015, begin 2016 genomen moeten worden. In november bleek echter dat dit kaderbesluit is vertraagd, doordat er aanvullende maatregelen nodig zijn voor twee rotondes in Leiderdorp. Of die vertraging van enkele maanden gevolgen heeft voor de start van het project is moeilijk te zeggen. De aanleg van de Leidse Ring Noord moet immers goed worden afgestemd op de aanleg van dat andere project, de Rijnlandroute. Bij het knooppunt Leiden-West (aansluiting op de A44) zullen daarvoor bijvoorbeeld het transferium en de McDonald's verdwijnen voor nieuwe op- en afritten. Voorlopig gaat het bouwen nog wel even door.

Anne Sytske Keijser

http://gemeente.leiden.nl/projecten/bouwenaandestad/leidse-ring-noord/

http://www.rijnlandrouteinbeeld.nl/#Aansluiting_Leiden_west/Toekomstige_situatie/

Ontsluiting van het Bio Science Park (OBSP)

Als bewoner en woordvoerder van de direct betrokken bewoners van het Jan Paetsplein in de Bockhorst is mij gevraagd een stukje te schrijven over hoe wij de werkzaamheden beleven van de bouw van de tunnel onder de Plesmanlaan en van de fietstunnel nabij het kruispunt van de dr. Lelylaan en de Haagsche Schouwweg. Ook over de inbreng die wij als buurtbewoners hebben om eventuele overlast tot een minimum te beperken.

De gemeente Leiden had meer dan één beweegreden om het grootschalig project Ontsluiting Bio Science Park (OBSP) te beginnen. Het ging in het algemeen om de bevordering van een betere doorstroming van het verkeer in en uit de stad. Verder om het beter toegankelijk maken van het Bio Science Park. En ook om het goed functioneren van de Plesmanlaan als belangrijke toegangsweg na de nog aan te leggen Rijnlandroute en na de inpassing in de verkeersring richting Leiden-Noord.
Op de kruising van de Plesmanlaan met de Haagsche Schouwweg wordt een ongelijkvloerse kruising gebouwd. Ook komt er een fietsers-/voetgangerstunnel bij de kruising van de Dr. Lelylaan en de Haagsche Schouwweg. Maar zolang de Rijnlandroute er nog niet is, zal er van vermindering van het verkeer geen sprake zijn en zal het verkeer nog steeds tussen de A4 en A44 rijden via de Churchilllaan en de Dr. Lelylaan.

Al in een vroeg stadium hebben de bewoners van het Jan Paetsplein in een bezwaarschrift vragen kunnen stellen over hoe er wordt omgegaan met eventuele schade aan huizen en over de te verwachten geluidsoverlast. Na indiening van dit bezwaarschrift is er een goed contact ontstaan met zowel de gemeente als met de uitvoerder van het project, de firma Heijmans. Wij voelen ons gehoord als volwaardig gesprekspartner. Regelmatig is er overleg met Heijmans en de gemeente over de diverse activiteiten.
Voorbeelden: in het projectplan zoals Heijmans het voor ogen had bij de bouw van de fietstunnel, waren er een watergang naast de tunnel en een fietspad direct achter onze tuinen gepland. Wij hebben dit in goed overleg kunnen veranderen, zodat de watergang nu achter onze tuinen gaat lopen en het fietspad juist langs de tunnel. Daardoor zal de overlast door verkeer tot een minimum beperkt worden. Ook hebben wij inbreng gehad in de groenvoorzieningen tussen de huizen en de Haagsche Schouwweg.

En voordat men begon met de bouw, zijn er diverse metingen gedaan en zijn er foto's gemaakt van de toestand van de huizen om eventuele schade aan de huizen te compenseren. Ten slotte zijn er maatregelen genomen om de onvermijdelijke geluidsoverlast door verkeer dat pal langs onze achtertuinen gaat, te beperken. Er is een geluidsscherm van zogeheten BigBags geplaatst en ook is er een aarden wal van drie meter hoog aangelegd.

Momenteel hebben we weinig overlast van de huidige bouwactiviteiten. De meeste overlast werd veroorzaakt door verwijdering van de restanten van het voormalig viaduct langs de Haagsche Schouwweg en door het intrillen van de damwanden van zowel de Plesmanlaan als de fietstunnel. De overlast door het heien van de fundaties voor een deel van beide tunnels valt tot nu toe mee. Het heien van de palen gebeurt dan ook in de bouwput. De bouw van de twee tunnels vindt plaats in twee fasen. Wij hopen dat de volgende fase net zo soepel verloopt als de eerste.

Op de site van de gemeente Leiden , http://www.leiden.nl/projecten/leiden-bereikbaar/obspplesmanlaan/ en op de site van de BBB, www.bbbockhorst.nl staat informatie over het project OBSP.

Sietse de Boer
Foto: Sietse de Boer

BED, BAD en BROOD

Tijdens de opening van de Bed Bad Brood-locatie op 15 januari op het Maansteenpad werd mij gevraagd een bijdrage te schrijven voor de wijkkrant Morsetekens.

Wat doet onze Stichting en wie zijn de nieuwe bewoners? De Stichting Uitgeprocedeerde Vluchtelingen (STUV) bestaat al vijftien jaar en was jarenlang gevestigd in een klein pandje op de Rijnsburgerweg in Leiden. De Stichting geeft maatschappelijke en juridische begeleiding en biedt tijdelijk onderdak aan asielzoekers met perspectief op verblijf in Nederland. STUV geeft sinds een jaar ook onderdak en tijdelijke opvang aan mensen die uitgeprocedeerd zijn zonder enig perspectief. Met brede steun in de Leidse Gemeenteraad is namelijk een motie aangenomen om deze mensen, die nauwelijks of geen onderdak hadden, op te vangen zodat ze niet op de straat hoeven slapen. STUV is aangewezen om die tijdelijke opvang te bieden met de zogenaamde BED BAD BROOD. Het duurde enige tijd voor een geschikt pand werd gevonden, tot de gemeente Leiden haar oog liet vallen op het voormalig kinderdagverblijf aan het Maansteenpad.

Er moest een grote verbouwing plaatsvinden om het pand geschikt te maken voor het huisvesten van maximaal veertig volwassenen en voor het kantoor van STUV. Ook moest er ruimte zijn voor een huiskamer, een activiteitenplek, een plek voor vrijwilligers en stagiaires en toezichthouders.

Er is steeds gesproken over sobere huisvesting… dat wil zeggen, mensen slapen met twee personen op een kamertje, er zijn strenge regels wat betreft schoonmaak, koken, activiteiten en slaapritme. Men krijgt zakgeld en ook kan men bij de Voedselbank terecht voor een wekelijks voedselpakket. Zelf zorgen de bewoners voor eigen eten en drinken. Er wordt maandelijks gezamenlijk gekookt. Ook moet al het onderhoud, schoonmaak, de was zelf gedaan worden.

De verhuizing van de Rijnsburgerweg vond half december plaats. Met hulp van vele vrijwilligers werd schoongemaakt en ingericht. Op 16 december al konden we buurtbewoners uitnodigen om een kijkje te nemen in het pand. 20 december vierden we met elkaar Kerst in een goede sfeer. Op 4 januari betrokken de eerste bewoners het pand en op 15 januari vond, onder grote belangstelling, de officiële opening plaats. Alles speelde zich in een sneltreinvaart af. Dat legde een zware wissel op de vrijwilligers en medewerkers, maar ook op de nieuwe bewoners.

Iedereen moet wennen aan een dergelijk nieuwe woonomgeving. Dat was ook een van de redenen dat het Warm Welkom, georganiseerd door betrokken buurtbewoners, helaas geen doorgang kon vinden. De bewoners zijn uitgeprocedeerd, ze hebben geen status en ze weten nog niet hoe hun toekomst eruit ziet. Het zijn kwetsbare mensen, die ook weer erg moeten wennen om met elkaar te leven. Andere culturen, andere leefgewoonten en gewend om hun eigen boontjes te doppen, en te overleven. Eigenlijk waren we met zijn allen behoorlijk uitgeteld. Al pratend kwamen we tot de ontzettend vervelende conclusie dat het Warm Welkom als een nachtkaars dreigde uit te gaan. Hoe vervelend en frustrerend ook; dan moet je een knoop doorhakken en hopen op begrip.

Gelukkig gaat het inmiddels steeds beter. Wij, het bestuur, willen de buurtbewoners die dit welkom wilden organiseren, nu graag uitnodigen voor het bezoek van wethouder Roos van Gelderen en burgemeester Henri Lenferink, die 15 maart de BBB-locatie bezoeken.

Er wonen nu 18 mannen in de BED-BAD-BROOD-locatie. Voor vrouwen die in dezelfde positie verkeren, is een andere plek in Leiden gevonden. We gaan in de loop van dit jaar buurtbewoners nogmaals uitnodigen om kennis te maken met bewoners, medewerkers/ vrijwilligers/ bestuur. Daar gaan we zonder meer iets heel gezelligs van maken. Dan zijn we weer een stuk verder in organisatie en ingeburgerd in uw buurt.
En hebt u vragen, klachten of opmerkingen of wilt u zich aanmelden als vrijwilliger, dan kunt u altijd overdag bij ons binnenstappen op het Maansteenpad 2. Wij hopen en verwachten goede buren voor u te zijn en we hopen op goede samenwerking.

Hilde Jansen, voorzitter STUV

Morschwijck: buurthuisactiviteiten

Buurthuis Morschwijck zoekt vrijwilligers voor NAAILES
Ik ben op zoek naar een of twee vrijwilligers(-sters) die in Morschwijck naailes kunnen en willen geven. Het gaat om een dagdeel, overdag, bijvoorbeeld op woensdag of donderdag.

Corrie Paardekooper, Sociaal werker/ beheerder Morschwijck.
Telefoonnummer: 071- 576 56 56 E-mail: c.paardekooper@libertasleiden.nl

Kinderkookclub

" Lekker en gezond" is het thema van de kinderkookclub.
Geheel georganiseerd door vrijwilligers die uit de wijk komen.
Elke woensdag is er in buurtcentrum Morschwijck de kinderkookclub van 13.30 – 15.00 uur (kan qua tijd wat uitlopen).
De kinderen leren hier op een speelse wijze verantwoord en zoveel mogelijk suikervrij te koken en/of bakken.
Na het koken mogen de kinderen het resultaat zelf opeten of mee naar huis nemen.
Inschrijven kan vanaf 13.20 uur.
Deelname kost € 0,50 per kind per keer.

Kinderknutselclub

Wij, als vrijwilligers van het kinderwerk in Buurtcentrum Morschwijck, stellen ons aan u voor met de volgende activiteiten.
Elke woensdagmiddag van 13.30 – 15.00 uur is er kinder-knutselclub voor jongens en meisjes van 4 tot 12 jaar. Het programma is gevarieerd, van spelletjes doen tot verven – spelen op muziekinstrumenten – touwtje springen – spelen met dinosaurussen - kleien en - werken met kralen.
1 x per 2 weken is er een workshop voor het maken van speciale armbanden en het lakken van nagels op bijzondere wijze. De kosten van deelname aan de workshops is € 0,50 per kind.
Voor de jongens zijn wij nog op zoek naar materialen die gebruikt kunnen worden om ook tegemoet te komen aan de stoere behoeften van de deelnemende jongens.

Kom gerust kijken,
iedereen is van harte welkom.

De kinderwerkvrijwilligers van Morschwijck

Buurthuis Morschwijck veertig jaar jong

Het buurthuis Morschwijck vierde vorig jaar zijn 40e verjaardag. Het is misschien aardig iets te vertellen over de voorgeschiedenis en de eerste jaren. In de jaren zeventig van de vorige eeuw werden in Leiden in de vroeger dichtbevolkte wijken van het oude centrum diverse club- en buurthuizen gesloten en zelfs afgebroken. Zo ook De Sperwers in de Langestraat bij de Waardgracht en de Oranjegracht, waar de oude wevershuisjes en andere arbeiderswoningen werden afgebroken om plaats te maken voor ruimere nieuwbouw. Het bestuur van De Sperwers ging in overleg met de Leidse Jeugd Actie om te kijken waar in de naoorlogse nieuwbouwwijken behoefte was aan een nieuw buurthuis. De keuze viel op de Mors, omdat daar wel al veel losse activiteiten waren, maar die hadden nog geen vast onderdak. Er was wel een goed draaiende buurtvereniging, de Juwelen, met een grote groep enthousiaste vrijwilligers, een leuke majorettegroep en een peuterspeelzaal, die gehuisvest was in een van de flats aan de Diamantlaan.

De gemeente voerde overleg met De Sperwers en met het Anker-clubhuiswerk, waar mijn man Piet Molenaar werkzaam was. Hij zou de eerste directeur van Morschwijck worden. Er kwam een soort fusie tot stand. Toekomstige gebruikers konden hun wensen laten weten. Op 10 mei 1975 werd het club- en buurthuis Morschwijck geopend door de staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (CRM).

Vanaf het begin werd het buurthuis druk bezocht en er werden veel activiteiten ontwikkeld, zoals zeskamp, Sinterklaasfeesten, Kerstmiddagen voor ouderen. Ook gingen we ieder jaar met zomerkamp en namen we deel aan Jeugddorp. De vrijdagmiddag werd een inloopmiddag voor de hele buurt, met een gezellig samenzijn. De kinderen kwamen vanuit school direct naar Morschwijck in plaats van eerst naar huis te gaan. Dit alles was ook mogelijk door een grote groep geweldige vrijwilligers. In 1980 werd het vijfjarig bestaan groots gevierd. Helaas overleed de eerste directeur, mijn echtgenoot Piet Molenaar, in augustus 1980.

Toen in de jaren tachtig de Stevenshof zo'n beetje klaar was, verhuisden vrij veel bewoners naar deze nieuwe wijk. Onder hen waren veel pioniers van Morschwijck. Er kwamen weer nieuwe vrijwilligers en bezoekers, die hun eigen inbreng hadden. Ik zie in ieder geval terug op een mooie tijd en ik wens Morschwijck een goede toekomst.

Ria Molenaar-de Vos

de kinderkookclub, zie ook p. 16

Huisvesting van statushouders

De landelijke overheid vraagt alle gemeenten in Nederland hun aandeel te nemen in de huisvesting van statushouders. Dat zijn, kort gezegd, erkende asielzoekers en toegelaten vluchtelingen die een al dan niet voorlopige legale verblijfstitel (status) hebben gekregen en die een min of meer reële kans maken te mogen blijven. Ook de gemeente Leiden moet voor extra huisvesting zorgen. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft begin februari een aantal plekken in de stad aangewezen waar mogelijkheden liggen voor huisvesting van statushouders. Een daarvan is het gebouw van de voormalige verslavingskliniek WinnersWay aan de Turkooislaan. Daar zou plaats zijn voor opvang van 24 personen.

Op 16 februari jl. waren bewoners van de Hoge Mors welkom voor een informatieve bijeenkomst in de kantine van VV Leiden. Burgemeester Henri Lenferink en wethouder Roos van Gelderen legden uit wat de voorlopige plannen zijn. Veel is nog onzeker. Er is nog geen definitieve overeenstemming met de eigenaar van het pand. Ook is nog niet duidelijk of de nieuwe ruimte ook aan andere categorieën van onbehuisden ter beschikking wordt gesteld. Dit ter bevordering van de integratie. De wethouder riep op tot het betrekken van de eventuele nieuwe bewoners bij sportorganisaties en andere buurtactiviteiten. Er waren kritische vragen uit de zaal over het gebrek aan concrete informatie, waarop de burgemeester met nadruk stelde dat zeker nog meer overleg met de buurt zal volgen. B & W zullen met nadere voorstellen komen, die de gemeenteraad zullen worden voorgelegd. Uit de zaal kwam ook het geluid “dat wij als buurtbewoners verbinding zullen zoeken met onze nieuwe buren”. Alles bij elkaar een nuttige avond.

Anton Dronkers

Dieren van de Mors: stippelmotten

Als een klein kunstwerk van Christo, zo kunnen sommige jaren door spinsels ingepakte bomen of struiken er in de Mors uit zien. Bij nadering van het "kunstwerk" blijkt de struik of boom volledig kaal gevreten. Het is het werk van stippelmotten. Wellicht zijn her een der nog de gestippelde rupsen of de poppen tussen het spinsel te zien.

In Nederland komen acht soorten stippelmotten voor. Elke soort leeft maar op één of enkele planten. De kardinaalsmutsstippelmot, de appelstippelmot en de wilgenstippelmot hebben slechts één waardplant, de voedselplant van de rups of andere insectenlarve. De vogelkersstippelmot leeft op diverse soorten pruim- en kersachtigen.
De meidoornstippelmot is het minst kieskeurig. Herkenning van de precieze soort is het gemakkelijkst via de waardplant. Zowel de gestippelde rupsen als de bestippelde vlindertjes van de verschillende soorten zijn voor een leek niet uit elkaar te houden; mij lukt het ook niet goed. Het ene jaar is de ene soort massaal aanwezig, een volgend jaar is de vraat heel bescheiden, maar kan weer een andere soort zijn waardplanten volledig kaal vreten. Zulke cycli komen tot stand door de weersomstandigheden en door het aantal vijanden: predatoren en vooral parasieten (sluipwespen en sluipvliegen). Vogels eten de rupsen graag, maar al dat spinsel maakt consumptie lastig.

Misschien denk je dat er een natuurramp gaande is als je zo'n rij bladerloze bomen of struiken bekijkt. Dat is niet het geval. Nadat de rupsen de plant kaalgevreten hebben, gaan ze zich verpoppen. Sommige soorten dalen met al hun spinsel af naar de bodem, om daar over te gaan in het popstadium. Ook planten waar ze niet van eten worden onderweg ingepakt, of hekwerken, voertuigen, enzovoorts. Bij andere soorten verpoppen de rupsen zich in de struik door in het spinsel aan draden te blijven hangen, als "hangjongeren". Intussen lopen de kaalgevreten bomen en struiken weer gewoon uit; een paar maanden later zie je niets meer terug van de verwoesting. Maar natuurlijk, een fruitteler zit niet op deze motten te wachten, want de oogst is matig in zo'n piekjaar. Spoedig komen de vlindertjes uit en gaan zich voortplanten. Maar er groeit slechts één generatie per jaar op. De eitjes gaan de winter in. Of de heel jonge rupsjes, die

nog amper voor aantasting hebben gezorgd, en die vaak nog verborgen zitten binnenin een blad. De gestippelde vlindertjes komen af op het schijnsel van buitenlampen en staatlantaarns. Zo af en toe deed ik 's avonds op mijn balkon nachtvlinderonderzoek, met witte lakens en sterke lampen. Eenmaal overkwam het me dat zich duizenden stippelmotten op het licht stortten, waarschijnlijk meidoornstippelmotten.

Anders dan bij het ontdekken van de gevaarlijke eikenprocessierupsen, hoef je voor een uitbraak van stippelmotten echt de gemeente niet te bellen, wat verontruste burgers nogal eens doen. Maar geniet van dit spectaculaire natuurverschijnsel, of ten minste verwonder je erover. En eh, voordat je je fiets voor dagen wilt stallen tegen een boom of struik, kijk toch maar eerst even omhoog of je veel spinsel ziet.

tekst en foto's Gerard van der Klugt

links: kardinaalsmutsstippelmot

Kindertijd in de Lage Mors: oud-bewoners van de Van Baerlestraat

De redactie van Morsetekens correspondeerde met twee oud-bewoners van de Van Baerlestraat in de Lage Mors: Frank van Vliet (geboren in 1944; woont nu Leiderdorp) woonde sinds 1948 op nummer twee, hoek Vondellaan, Marian van Diemen (geboren in 1943; nu Marian van der Geest-van Diemen; woont nu in Heemskerk) woonde tot 1968 op nummer 12. Ze hebben vooral herinneringen aan de middenstand. Hieronder wat zij zoal te melden hadden. De redactie mocht de gegevens over de winkels aanvullen.

Marian: We speelden altijd buiten. Daarom kenden we alle winkels, alle straten en alle brandgangetjes in de buurt. De melkboer op de hoek van de Brederostraat en de Tesselschadestraat, Melkinrichting De Morsch, heette Oskam. Hij had nog een echte ijskast, waarvoor grote staven ijs werden gebracht met een vrachtwagen. Wij hoopten op afgebroken stukken ijs om op te likken. De andere melkboer heette Olderiks, die zat in de Coornhertstraat, op de hoek met de Gerard Brandtstraat. En in de Tesselschadestraat, op nummer 8, hoek Roemer Visscherstraat, was er nog melkboer Van Egmond, later De Vogel. De Stikkelorums waren broers, de ene was slager op de hoek van de Jacob Catslaan en Tesselschadestraat; later werd dat de afhaal-Chinees, nu is het yogastudio De Lindewei; de andere Stikkelorum was kruidenier, op de hoek van de Tesselschadestraat en de Roemer Visscherstraat; dit was de latere 4 = 6-supermarkt.

De manufacturenwinkel op de hoek van de Vondellaan en de Lage Morsweg was van de familie Van Galen en heette Het Kruithuis. Rita Spadon werkte bij Van Galen in de winkel. De familie Spadon was Italiaans. Zij hadden een terrazzo/granietbedrijf aan de Oude Varkenmarkt. Hun dochter Loris was even oud als ik, wij speelden veel met elkaar; ze woonden boven ons op 12 A.

Bij schoenmaker Lepelaar op de hoek Van Baerlestraat en de Tesselschadestraat, kon je altijd mooi naar binnen kijken als hij aan het werk was met grote lappen leer voor de schoenzolen. Er hingen poetsborstels aan de wand. Het rook er zo lekker…. Bij mooi weer had hij de ramen open en waren er altijd wel mannetjes met hem een praatje aan het maken.

Frank: Ik ging met Ineke Kolderman naar de Zondagschool. Je had ook de christelijke Tijmstra-school aan

de Hoge Morsweg. Maar omdat wij uit de binnenstad kwamen, ging ik naar de kleuterschool op de hoek van het Rapenburg en de Doezastraat, de Haanstra-kleuterschool, en naar de Lagere School op de Langebrug. Eerst lopend, later met de step. Aan de Lage Morsweg tegenover de Tesselschadestraat was een Kruithuis, dat zijn naam gaf aan een kledingwinkel op de Lage Morsweg. En tegenover dat Kruithuis was een fietsenwinkel. Op de hoek van de Lage Morsweg en de Vondellaan was een vrachtwagenbedrijf van Van Noort. Langs de spoorlijn liep het Zwarte Pad. De Vondellaan hield op bij de Jacob Catslaan. Toen ik 12 was, werd de Maranathakerk gebouwd, een paar jaar geleden afgebroken, nu Torteltuin met een groot hek eromheen. Langs het spoor aan de kant van de Lage Morsweg had je ook een straatje met huisjes, de later bij de ophoging van het spoor en de bouw van het viaduct afgebroken Hertzogstraat. Aan het eind van de Jacob Catslaan op de hoek van de Gerard Brandtstraat had je nog de groenteboer Mechelse. En op de hoek van de Tesselschadestraat en de Brederostraat de sigarenwinkel van Van der Spree, nu de snackbar van Bram. De enige die is gebleven, is bakker Raaphorst. Midden op de Van Baerlestraat woonde in een bovenhuis een mevrouw die alles wist door te vertellen. Die noemde ik altijd het Nieuwsblad.

Frank van Vliet en Marian van Diemen

RUBRIEK OPROEPEN:

Morsetekens ontvangt elk kwartaal allerlei berichten over initiatieven die een gezonde geest en lichaam bevorderen. Helaas is onze ruimte wat beperkt. Wij geven ze de samengevatte informatie hier als een rubriek oproepen weer. Als u geïnteresseerd ben in nog meer informatie, dan kunt u de genoemde adressen of personen opbellen of mailen.

'Regie over eigen leven'

Op dinsdag 26 april van 13.30 – 14.30 vindt een informatiebijeenkomst plaats in Opaalstraat 1 over de in oktober startende cursus 'zingeving: regie over eigen leven'. Dit betreft een cursus voor mensen die te maken hebben met grote veranderingen in hun leven en die nieuwe handvatten nodig hebben om zelf weer sturing te kunnen geven in de nieuwe levensfase. De cursus bestaat uit 9 wekelijkse bijeenkomsten in de Mors, Opaalstraat 1. Kosten € 50. Nadere informatie kunt u aanvragen bij Nel van der Put (putvande@xs4all.nl) (tel. 5215967 of 06-41304072) en Lex Muskens (lex.muskens@gmail.com) (tel. 5153878).

Meer bewegen naar een gezonde, actieve levensstijl

Libertas en Cordesfysio (praktijk voor fysiotherapie en fitness) zijn een samenwerking gestart in buurtcentrum Morschwijck De missie van Cordefysio is mensen in staat te stellen en motiveren tot (veel) meer bewegen. Dat kan door het behandelen van mogelijke blessures of beperkingen en vervolgens persoonlijk begeleiden via (fysio)fitness naar zelfstandig sporten of zelfs dansen. Inzet is mensen helpen een gezonde, actieve leefstijl te bereiken waar plezier aan beleefd wordt. Voor fysiotherapie is geen verwijzing meer nodig van de huisarts of specialist; vergoeding vindt plaats vanuit de aanvullende verzekering. Nadere informatie bij Morschwijck of info@cordesfysio.nl

Wijkplaats-Café Maranatha

Elke derde en eerste vrijdag van de maand zijn de deuren van het 'Wijkplaats-Café' geopend! U bent welkom in De Wijkplaats, Topaaslaan 23, Leiden. Het 'Wijkplaats-Café' is een initiatief van de Protestantse Maranathawijkgemeente. Het idee is om elkaar in een ontspannen sfeer te ontmoeten. Onder het genot van een drankje en een hapje * is er ruimte om nieuwe vrienden te maken en bestaande vriendschappen te onderhouden. Om te discussiëren over belangrijke zaken, te praten over wat ons bezighoudt, maar vooral om samen te lachen en te genieten van de goede kanten van het leven! U bent van harte uitgenodigd! Graag tot ziens! Een hartelijke groet, namens de kerkenraad van de Maranathawijk *. Met gratis heerlijke hapjes, overige consumpties 1 euro.

Een luisterend oor voor levensvragen

Levensvragen zijn vragen die de grond van het bestaan raken en waarvan je niet zo goed weet wat je ermee aan moet, bijvoorbeeld omgaan met ziekte, ouder worden, belast zijn met mantelzorg, zoeken naar aandacht.

De consulent levensvragen is aangesteld door Netwerk Levensvragen Leiden (http://netwerklevensvragenleiden.nl) (een in 2015 opgerichte en mede door de gemeente ondersteunde stichting, red). Een of meer gesprekken brengen vaak al verlichting en zorgen ervoor dat u zich beter kan verhouden tot de dingen die u overkomen. Eventueel kan de consulent u doorverwijzen als (verdere) hulp nodig is. Consulent Katja Beerman is sinds 1 februari beschikbaar voor begeleiding bij levensvragen, ongeacht culturele of religieuze achtergrond. Er zijn geen kosten verbonden aan de gesprekken. U kunt een afspraak met haar maken via tel. 06-15550553 of via mail consulent@netwerklevensvragenleiden.nl. De gesprekken vinden plaats bij u thuis.

Bijzonder Thuis afgehaald (eten)

In Leiden en Oegstgeest ben ik bezig met het bekend maken van Bijzonder Thuisafgehaald, onderdeel van Thuisafgehaald. Dat is een online platform waarmee mensen eten kunnen aanbieden en afhalen. Bijzonder Thuisafgehaald is net even bijzonderder. Hierbij komen er bijzondere vragen binnen, van mensen die niet online vaardig zijn maar wel graag maaltijden willen afhalen, of mensen die niet zelf af kunnen komen halen of mensen met speciale dieetwensen. Het zou mooi zijn als mensen in de Mors weten van het bestaan van Thuisafgehaald en Bijzonder Thuisafgehaald. En ook dat ze Thuiskok, Bijzonder Thuiskok, Afhaler of Bijzondere Afhaler kunnen worden.

Judith Piersma, wijkmedewerker bij Radius, j.piersma@radiuswelzijn.nl (tel. 7074200)

Lady's move!

Maaike Boere, werkzaam in eigen diëtistenpraktijk, en tevens sportinstructrice start vanaf maandag 7 maart een leuk & sportief programma: Lady's move! Dit is voor meiden vanaf 18 jaar en voor dames van middelbare leeftijd (geen max. leeftijd). Het programma bevat 2 x per maand een bodyshape les met een relaxte cooling down (50 minuten), 2 x per maand een wandeling door Leiden (50 minuten), 2 x per maand (voor de liefhebbers), gratis meten van gewicht, buikomvang én vet %. Locatie: Topaaslaan 19, Leiden. Wanneer: maandagavond 19.30-21.00 uur - START 7 maart (bij voldoende aanmeldingen) of 4 april. Kosten: 20 euro per maand. Opgeven via: mbdietist@gmail.com of 06 42989005.